METSÄTALOUS

Metsätalouden kannattavuutta syö progressiiviseksi muuttunut verotus. **PUHEENJOHTAJA MAURI RUUTH, JÄRVI-SUOMEN MO-LIITTO**

Yhtiön ruhjoma yksityistie kävi kalliiksi omistajalle

Metsätiet saattavat rikkoutua kelirikkoaikana raskaiden koneiden alla. Joskus lasku jää metsänomistajan maksettavaksi.

SIMO

Itse tehty metsätie ei tuo tekijälleen aina pelkkää hyötyä ja iloa. Pilalle poljetun tien kiirastuleen joutui metsänomistaja **Heino Haapaniemi**, 80, Simosta.

”Kolmen vuoden uurastuksen tulokset tuhottiin kelirikkokauden puunajossa kolmessa päivässä”, Haapaniemi valittaa.

Haapaniemi urakoi viiden kilometrin mittaisen yksityisen metsätien palstalleen maataloustraktorilla ja traktorikaivurilla 1980-luvun alussa. Yhteiskunnan tukea hän ei urakkaan pyytänyt. Tien tarkoituksena oli helpottaa metsänhoitoa.

”Aivan kuin olisin taivaaseen noussut, kun pääsin konevoimin palstalle. Aiemmin sinne piti kävellä. Kipeät polvet rupesivat hidastamaan kävelyä.”

Ajokone ruhjoi tien pilalle

Järkytys oli suuri, kun isäntä havaitsi lähes 2,5- kilometriä pitkän osuuden metsätiestään tuhoutuneen ajokelvottomaksi Stora Enson hakkuutyömaan puunkuljetuksessa keväällä 2011.

Osittain suo- ja turvemaiden yli rakennetun tien runko ei kestänyt raskasta kuormatraktoria kelirikon aikana.

”Meninkin antamaan luvan puunajoon. En arvannut, että puuta ajetaan vielä toukotöiden aikana. Ajokone tarpoi akseleita myöten. Silloinen Storan esimies lupasi, että se mikä rikotaan, myös korvataan. Että kyllä sora kulkee kumipyörillä”, Haapaniemi sanoo.

Stora Enso vastaa:

”Periaate on, että korjaamme jälkemme parhaamme mukaan. Perusparannukseen liittyviä toimenpiteitä emme ryhdy tekemään hiekkaperusteiselle tielle. Olemme ajattaneet sinne pintamursketta”, Stora Enson metsäosaston operaattori **Ari Petäjäjärvi** kertoo.

Sepeliä on tullut, Haapaniemi vahvistaa.

”Vihdoin viime kesänä Stora tosiaan ajatti minun lanssiin 14 sorarekallista sepeliä, mutta itse olen ne siitä eteenpäin siirtänyt ja levittänyt”, hän kertoo.

”Valuutta ei riitä”

Isäntä on jälleenrakentanut metsätietään maataloustraktorilla ja peräkärryllä jo kolmena kesänä. Rahaa on palanut murskeeseen 4 000 euroa, mutta tie ei isännän mukaan ole vieläkään alkuperäisessä kunnossa.

Polttoaineen kulutusta ja työtunteja Haapaniemi ei ole edes tohtinut laskea.

Raadannasta huolimatta tienpohjasta törröttää yhä kiviä, jotka haittaavat lumen linkoamista talvisin. Mursketta pitäisi ostaa vielä rekkakaupalla, jotta tie elpyisi entiselleen.

”Ei tämmöiseen touhuun riitä rahaa mistään. En ole saanut korvauksia haitasta, konetyöstä enkä itse hankitusta sepelistä.”

Yksityistien valmistumisen jälkeen sillä riittänyt vilskettä kuin apteekissa.

”Kyllä tie kestää, jos sillä liikennöidään kelirikon ulkopuolella. Ei haittaa, jos metsästäjät ja marjastajat sitä käyttävät.”

Tie kannattaa valokuvata

Haapaniemi kehottaa tienomistajia dokumentoimaan tiensä kunnon valokuvaamalla jo ennen kuin vaurioita on tullut.

”Minulla ei ollut valokuvia kunnossa olevasta tiestä. Niillä olisin voinut näyttää toteen tuhon suuruuden. Yhtiö oli sitä mieltä, että tie ei kunnostusta kaipaa. Mikä siinä muukaan auttoi kuin ryhtyä korjaamaan itse?”

Isäntä toivoo yhä saavansa Stora Ensolta korvausta tekemästään työstä, ostamastaan murskeesta ja haitasta. Oikeudenkäyntiin Haapaniemi ei haluaisi ryhtyä; kustannukset oikeuden saamiseksi saattaisivat paisua suuremmiksi kuin vahingon määrä.

”Sen verran tästä on nyt opittu, että puunajolupia ei enää heru.”

Stora Enson Petäjäjärvi valittaa tiedon puutetta.

”Meillä ei ole tietoa, missä kunnossa tie on ollut aikaisemmin. Siksi on vaikea ottaa kantaa siihen, miten tie pitäisi korjata, jotta se tulisi alkuperäiseen kuntoon”, hän sanoo.

KARI LINDHOLM

Metsätien jälleenrakentamista varten Haapaniemi on hankkinut mursketta 4000 eurolla ja tehnyt konetyötä satoja tuntea. Vielä tie ei ole hänen mukaansa entisellään.

KARI LINDHOLM

”Kolmen vuoden uurastus tuhottiin puunajossa kolmessa päivässä” sanoo Heino Haapaniemi Simosta.

METSÄSTÄ LYHYESTI

Corenso siirtyy Powerflutelle

Stora Enson hylsykartonkeja valmistava tytäryhtiö Corenso siirtyy Powerflute Oyj:n omistukseen. Kaupan arvo on noin 90 miljoonaa euroa, josta Stora Enso ilmoittaa tulevan 12 miljoonaa euroa myyntivoittoa.

Corensolla on 920 työntekijää kymmenessä eri maassa. Sen pääkonttori sijaitsee Lahdessa ja suomalaiset tuotantoyksiköt ovat Porissa, Loviisassa ja Imatralla.

Sahoilla ylitarjonnan riski

Ruotsalaisen Vida-sahayhtiön toimitusjohtaja **Santhe Dahl** varoittaa Euroopan sahatavaramarkkinoita uhkaavasta ylitarjonnasta. Euroopassa tuotetaan tänä vuonna seitsemän prosenttia enemmän lankkua kuin viime vuonna. Etelä-Ruotsissa tuotanto on kasvanut 20 prosentilla ja kasvaa edelleen, kun monet yhtiöt investoivat tehtaisiinsa.

”Sahayhtiöillä on nyt edessään tavattoman rankka kuuden kuukauden jakso”, Dahl toteaa Dagens Industri -lehdessä.

Ruotsin ojat remonttia vailla

Metsäojien kunnostusta on tehty Ruotsissa liian vähän, sanoo Skogsstyrelsenin metsänhoidon asiantuntija **Erik Ederlöf**. Hän arvioi Dagens Industri -lehdessä, että kunnostusojitusta ei tehdä korkeiden kustannusten vuoksi. Metsien vesitalouteen puuttuminen voi myös aiheuttaa ongelmia ympäristölle.

Metsien kasvun kannalta kunnostusojitus olisi hyvin tarpeellista työtä. Ruotsin metsäojat on kaivettu suurimmaksi osaksi 1900-luvun puolivälissä.

Metsänomistajat tyytyväisiä tuloihin

Ruotsalaiset metsänomistajat ovat tänä vuonna olleet aiempaa tyytyväisempiä puuntuotannon taloudelliseen tulokseen. LRF Konsultin ja Swedbankin teettämässä tutkimuksessa metsänomistajat arvioivat, että varsinkin tukin hinta olisi noususuunnassa. Myös hakkuusuunnitelmat ovat lisääntyneet viime vuoteen verrattuna.

Kun metsänomistajilta kysyttiin, miten nämä käyttäisivät miljoona kruunua, 56 prosenttia ilmoitti ensisijaiseksi investointikohteeksen metsämaan.

Järvi-Suomi

Metsänomistajat tyrmäsivät säätiön

MIKKELI (MT)

Järvi-Suomen metsänomistajien liiton viimeisessä kokouksessa väännettiin kättä liiton omaisuudesta. Ehdotus varojen osittaisesta säätiöinnistä hylättiin äänestyksessä.

Kokouksessa keskusteltiin pitkään liiton noin 1,1 miljoonan euron varallisuuden käytöstä. Liiton hallitus ehdotti, että kolmannes varallisuudesta säätiöitäisiin.

”Johtoajatuksena on pitää rahoista kiinni. Säätiö voisi ujuttaa varat takaisin yhdistyksille ilman veroseuraamuksia. Samalla metsänhoitoyhdistyksille jäisi yhteinen elin, jonka kautta järjestää esimerkiksi erilaisten hankkeiden vaatima omarahoitus”, perusteli puheenjohtaja **Mauri Ruuth** Mikkelissä tiistaina.

Säätiön hylkäämistä esittivät Pohjois-Savon **Jouko Turunen** ja **Pekka Sahlman**. Heidän mukaansa säätiö on tehoton ja epädemokraattinen tapa hallinnoida rahoja. Savotan **Kari Ollikainen** ihmetteli, miksi säätiön suunnittelua on jatkettu, vaikka se tyrmättiin aiemmassa kokouksessa.

Keski-Savon **Timo Kukkonen** pohti, merkitseekö säätiöehdotus, etteivät metsänomistajat täysin luota MTK:n antamaan tukeen.

Voittaneen vastaehdotuksen mukaan kokous päätti ohjata kaikki liiton varat MTK:n hallinnoimalle mhy-tilille, jolla rahoitetaan metsänhoitoyhdistysten jäsenmaksuja vuosina 2016–19.

Yrittäjämäiseen metsätalouteen

Avauspuheessaan Ruuth haastoi metsänomistajat viemään biotalouteen liittyviä teemoja kevään eduskuntavaalien ehdokkaiden tietoon. Biotaloudesta puhutaan paljon, mutta teot ovat jääneet vaatimattomiksi.

Metsätalouden kannalta tärkeää on edistää metsäyrittäjyyttä. Sen sijaan kiinteistöveroon metsänomistajien kanta on kielteinen.

”Metsätalouden kannattavuutta syö progressiiviseksi muuttunut verotus. Se johtaa vuodenvaihteen myyntien jakamiseen pienempiin eriin, mikä heikentää tehokkuutta.”

Byrokratiatalkoot metsäkeskukseen

MTK:n metsävaltuuskunnan puheenjohtaja **Mikko Tiirola** kaipasi metsäkeskusta mukaan metsäalan uudistamiseen ja byrokratian vähentämiseen.

> Metsäkeskuksen neuvojien henkilökohtaisen neuvonnan aika on ohitse.«
>
> **MIKKO TIIROLA**

”Byrokratian purkaminen on nousemassa yhdeksi eduskuntavaalien teemaksi. Toivottavasti myös käynnissä oleva metsäkeskuksen ja kemeran uudistus vie oikeaan suuntaan.”

Tiirolan mukaan metsäkeskuksia tarvitaan maakunnissa. Se ei kuitenkaan tarkoita kankeata hallintoa tai sitä, että asiat tehdään kuten ennenkin.

”Metsäkeskuksen neuvojien henkilökohtaisen neuvonnan aika on ohitse. Sen sijaan kiitettävää on esimerkiksi esitys Metsään.fi-palvelun kehittämisestä ja muuttamisesta maksuttomaksi.”

”Kela pystyy tekemään muutamaa sataa euroa koskevia päätöksiä suoraan luukulta ja vakuutusyhtiöt hoitavat ne puhelimitse tai netissä. Samalla tavalla pitäisi pystyä hallinnoimaan kemeraa.”

Professori **Kari Mielikäinen** Metsäntutkimuslaitokselta pohti metsälain muutoksen vaikutuksia. Hänen mukaansa uudistamisvelvoitteen säilyttäminen on estänyt villeimpien ideoiden toteuttamisen.

Parhaan taloudellisen tuloksen metsänomistaja saa, kun tekee hoitotyöt ajallaan ja tehokkaasti.

JARMO PALOKALLIO

Puunenergia odottaa suuria investointeja

Uusiutuvan energian toimiala jatkaa kasvuaan ensi vuonna.

Alan tulevaisuuden kannalta keskeisiä ovat tuulivoimatuotannon kapasiteetin huomattava lisäys ja puuraaka-aineen käyttöön perustuvien monipolttoainelaitosten ja biotuotetehtaiden investointipäätökset.

Näin arvioi Varsinais-Suomen elykeskuksen toimialapäällikkö **Markku Alm** työ- ja elinkeinoministeriön uusiutuvan energian toimialaraportissa, joka julkaistiin Salossa tiistaina.

UPM:n Lappeenrannan biojalostamo aloitti tänä vuonna. Sen tavoitteena on tuottaa vuosittain noin 100 000 tonnia uusiutuvaa puudieseliä liikenteeseen.

Metsä Groupin odotetaan tekevän investointipäätöksen ensi keväänä Äänekosken biotuotetehtaasta, jonka energiahuolto perustuu kokonaan kotimaiseen puuhun.

Fortum ja Turun seudun energiatuotanto (TSE) ovat päättäneet rakentaa Naantaliin monipolttoainelaitoksen, joka voisi käyttää biomassaa alkuvaiheessa 0,7 ja myöhemmin jopa 1,2 miljoonaa kuutiometriä.

Helsingissä päätös ensi vuonna

Helsingin kaupunginvaltuuston on tarkoitus päättää ensi vuonna, rakennetaanko monipolttoainelaitos Vuosaareen. Helsingissä vuosittain käytettävän biomassan määrä voisi nousta yli miljoonaan kuutiometriin.

”Investointipäätösten taustalla väijyy kuitenkin huoli kotimaisten energiaraaka-aineiden käyttöosuudesta laitoksissa. Vain tavoittelemalla mahdollisimman suurta kotimaisen energian käyttöastetta taataan riittävät myönteiset vaikutukset aluetalouteen”, Alm sanoo.

Kivihiilen runsaalla käytöllä optimoidaan Almin mukaan vain energialaitoksen lyhyen ajan kannattavuus. Edulliset vaikutukset aluetalouteen uusina työpaikkoina ja toimeentulomahdollisuuksina jäävät tällöin suurelta osin saavuttamatta.

> Kivihiilen runsaalla käytöllä optimoidaan vain energialaitoksen lyhyen ajan kannattavuus.«
>
> **MARKKU ALM**

Kotimaisen energian osuuden varmistaminen edellyttää kattavan terminaaliverkoston rakentamista Suomeen. Näin voidaan varmistaa laitosten polttoainehuolto myös talviaikaan, raportissa todetaan.

Uusiutuvan energian tuotannosta 80 prosenttia on peräisin puusta.

Jatkossa tavoite on lisätä merkittävästi myös muuta uusiutuvaa energiantuotantoa, etenkin tuulivoimaa ja aurinkoenergiaa. Aurinkoenergian osalta näkymät paranevat ja uusia investointihankkeita viriää teknologian hinnan halventuessa, Alm arvioi.

JUHA KAIHLANEN